

طراحی پارادایم کیفی و مؤلفه‌های روان‌شناختی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران

ایوب کباری: دانشجوی دکتری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

طیبه زرگر: استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (* نویسنده مسئول)

zargar_ta@yahoo.com

چکیده

کلیدواژه‌ها

مدیریت انتظامی،

وندالیسم،

ورزش ایران

زمینه و هدف: هدف کلی پژوهش حاضر طراحی مدل مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران بود. امروزه فعالیت های ورزشی، بخش زیادی از زمان و انرژی هر جامعه‌ای را به خود اختصاص داده و جایگاه مهمی در فرهنگ پیدا کرده است. **روش کار:** تحقیق حاضر یک پژوهش کیفی بود که از رویکرد تحلیل تماتیک استفاده شد. جامعه آماری این تحقیق را متخصصان جامعه‌شناسی ورزشی، مدیران و معاونت حراست ورزشگاه‌های منتخب تشکیل دادند که حدود ۷ نفر را شامل می‌شد. روش نمونه‌گیری به صورت گلوله برفی و تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. پس از انجام مصاحبه کدگذاری انتخابی، محوری و کدهای باز استخراج و سپس پارادایم کیفی تحقیق ارائه شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران از ۸۵ کد و ۴ مقوله (مدیریت و برنامه‌ریزی، راهبردهای امنیتی، زیرساخت‌های امنیتی و تعاملات فرا سازمانی)، ۹ مفهوم ثانویه و ۸۵ مفهوم اولیه تشکیل شد و پارادایم کیفی تحقیق ارائه شد. در بخش کمی نیز مدل‌سازی معادلات ساختاری حاکی از مطلوب بودن برازش مدل آزمون شده بود.

نتیجه‌گیری: به‌منظور به‌روزرسانی و روزآمدسازی روش‌های حفاظت امنیتی در ورزشگاه‌ها دوره‌های دانش‌افزایی برای یگان حفاظتی ورزشگاه‌ها برگزار شود. به‌منظور افزایش نیروی انسانی و بهره‌مندی نیروهای متخصص نیروهای حراست ورزشگاه‌ها در دوره‌های آموزشی بین‌المللی شرکت نمایند.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Kobari A, Zargar T, Afarinesh A. Designing a qualitative paradigm and psychological components in dealing with vandalism in Iranian sports. Razi J Med Sci. 2024(22 Jan);30.172.

Copyright: ©2024 The Author(s); Published by Iran University of Medical Sciences. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با [CC BY-NC-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/) صورت گرفته است.

Designing a Qualitative Paradigm and Psychological Components in Dealing with Vandalism in Iranian Sports

Ayoob Kobari: PhD Student, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Tayebeh Zargar: Assistant Professor, Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Tehran, Iran (* Corresponding Author) zargar_ta@yahoo.com

Abstract

Background & Aims: The general purpose of the current research was to design a disciplinary management model to deal with vandalism in Iranian sports. Nowadays, sports activities occupy a large part of the time and energy of every society and have found an important place in culture. Among the various sports activities that are performed all over the world, football is undoubtedly the most popular sport and has many participants among sports. Today, sports and its various aspects are considered as an important topic in various circles and as an efficient tool and a unique phenomenon in order to create a dynamic and lively society and solve many social, cultural and even economic and political crises, it has shown its many uses. The behaviors of sports fans are diverse and show the most extensive recreational and leisure activities in the society. These behaviors include buying tickets or sending messages about team performance or membership in sports packages, communication between a fan and his favorite team.

While more traditional forms of consumption are important for sports organizations, extreme fandom in sports in various forms including social superstitions, competitive behavior with family members, friends and competitors and creating a focus Fans are among them. Sports events are often associated with aggressive behavior from spectators. Therefore, fan aggression is a social problem that affects many sports clubs around the world. Violence during sports events is a widespread phenomenon, it causes various negative consequences such as damage to spectators and security personnel, reduction of public trust and destruction of equipment and places.

Therefore, one of the most important events in today's fan communities is vandalism. Fandom, as an important part of the football phenomenon in today's society, is also interpreted as a double coin with an ugly and beautiful reality, and its positive aspects are mixed with extremely valuable functions along with its negative approach and harmful side effects. And it is natural that one of the negative effects of the phenomenon of hooliganism and vandalism is among the spectators. Vandalism is one of the perversions of the new society, which is caused by rapid social changes, the growth of anomie and the ever-increasing desires of man and his failure to achieve these desires, and the feeling of alienation, injustice, anger and hatred that they have towards the community and their surroundings, which It is an expression of weakness and normative disorder in the cultural and social structure of the society. Vandalism is one of the crimes that have less legal and criminal penalties. Violation of norms, while causing public damage, indicates important and bigger problems for the future society. So that the researchers believe that "if destruction and other destructive methods become a positive value among the people of a society; It means to be considered smart; Because it is internalized and institutionalized, it is very difficult to change or destroy it. According to them, showing destructive and aggressive films in third world countries fuels this culture; So that these elements are transferred to the next generations and propagated among them." In general, a behavior can be called vandalism that, while having the aspects of violence and destruction, has the following characteristics: "a) damage to things that belong to others and not the vandalizing person; b) damage to the public property of the people; c) In general, any damage that the other party must compensate for and the responsibility for the damage is on him. This may be due to the

Keywords

Police management,
Vandalism,
Iranian sports

Received: 05/08/2023

Published: 08/01/2024

fact that the mentioned properties do not seem to have an owner, or belong to a person, or at least it is difficult to determine their ownership. On the other hand, with the professionalization and increasing excitement and sensitivity of sports competitions, the number of spectators has increased day by day, so that in some sports competitions, more than a hundred thousand fans show up in the stadium and if this presence If the crowd of spectators is not well managed and controlled, it can be the cause of many social anomalies, such as conflict and violence, breaking glass and bus seats, stadium and street lamps, attacking public places, damaging cars and property. The general public in the area of football stadiums should be followed by spectators. Meanwhile, the role of the police in police management and prevention of sports unrest is very important and determining that with proper management, it can prevent the occurrence of many sports aggressions; So that it is not possible to control social deviations without paying attention to the role of law enforcement officers. Therefore, due to the fact that football sports have violent spectators who do not shy away from their violent actions and movements in many cases.

Methods: This group of spectators sometimes throw objects at the athletes, coaches and referees, destroy the property and facilities of the stadiums and many belongings of the general public, start street riots and fight with other spectators and fans of the team. Rivals fight and do many other violent behaviors and actions. Sometimes the violence of spectators and fans of football teams is so serious and common that it leads to acute problems for the society. Due to the extent and popularity of football and its wider field than other sports activities, which involves the presence of a large number of spectators during the matches, this sport is faced with the violent behavior of fans and spectators among various sports activities. In such a way that currently in the western countries that own football, a special and almost organized type of violence known as hooliganism has formed, and in other countries, we occasionally witness the violent behavior of spectators in football matches. The current research was a qualitative research that used the thematic analysis approach.

Results: The statistical community of this research was formed by experts in sports sociology, managers and deputy security guards of selected stadiums, which includes about 7 people. The sampling method continued until the theoretical saturation was reached. After the interview, selective coding, central and open codes were extracted and then the qualitative paradigm of the research was presented. The findings showed that disciplinary management in dealing with vandalism in Iranian sports consisted of 85 codes and 4 categories (management and planning, security strategies, security infrastructure and extra-organizational interactions), 9 secondary concepts and 85 primary concepts, and the qualitative research paradigm was presented. became. In the quantitative part, the modeling of structural equations indicated that the fit of the tested model was favorable.

Conclusion: In order to update the security protection methods in the stadiums, knowledge-enhancing courses should be held for the security unit of the stadiums. In order to increase the manpower and benefit the specialized forces of the security forces of the stadiums, participate in international training courses.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Kobari A, Zargar T, Afarinesh A. Designing a qualitative paradigm and psychological components in dealing with vandalism in Iranian sports. *Razi J Med Sci.* 2024(22 Jan);30.172.

Copyright: ©2024 The Author(s); Published by Iran University of Medical Sciences. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

*This work is published under CC BY-NC-SA 4.0 licence.

مقدمه

امروزه فعالیت‌های ورزشی، بخش زیادی از زمان و انرژی هر جامعه‌ای را به خود اختصاص داده و جایگاه مهمی در فرهنگ پیدا کرده است. در بین فعالیت‌های گوناگون ورزشی که در سراسر دنیا انجام می‌شود، بی‌تردید ورزش فوتبال پرطرفدارترین رشته ورزشی بوده و مشارکت‌کنندگان بسیاری در بین رشته‌های ورزشی دارد. امروزه ورزش و ابعاد گوناگون آن به‌عنوان یک مبحث مهم در محافل مختلف مورد توجه است و به‌عنوان ابزاری کارآمد و پدیده‌های منحصر به فرد در جهت ایجاد جامعه‌ای پویا و شاداب و رفع بسیاری از بحران‌های اجتماعی، فرهنگی و حتی اقتصادی و سیاسی کاربردهای فراوان خود را نمایان ساخته است (۱).

رفتارهای هواداران ورزشی متنوع و نشان‌دهنده گسترده‌ترین فعالیت‌های تفریحی و فراغتی در جامعه است. این رفتارها شامل خرید بلیط یا ارسال پیام درباره عملکرد تیم یا عضویت در بسته‌های ورزشی، ارتباط بین یک هواداران با تیم مورد علاقه‌اش است (۲). در حالی که حالت‌های سنتی‌تر مصرف برای سازمان‌های ورزشی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند، هواداری افراطی در ورزش به اشکال مختلفی و از جمله خرافات اجتماعی، رفتارهای رقابت‌آمیز با اعضای خانواده، دوستان و رقبای ایجاد کانون هواداران از جمله آن‌ها هستند (۳).

رویدادهای ورزشی اغلب با رفتار پرخاشگرانه تماشاگران همراه است. از این رو، پرخاشگری طرفداران یک مشکل اجتماعی است که بسیاری از باشگاه‌های ورزشی در سراسر جهان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. خشونت هنگام وقایع ورزشی پدیده گسترده‌ای را نشان می‌دهد، پیامدهای منفی متنوعی از جمله آسیب به تماشاگران و پرسنل امنیتی، کاهش اعتماد عمومی و از بین رفتن تجهیزات و اماکن را به وجود می‌آورد (۴).

از این رو یکی از مهم‌ترین اتفاقات در جوامع هواداری امروزی، وندالیسم است. هواداری به‌عنوان یک بخش مهم از پدیده فوتبال در جامعه امروزی نیز به‌عنوان سگه‌ای دورویه با واقعیتی زشت و زیبا تعبیر می‌شود و جنبه‌های مثبت آن با کارکردهای فوق‌العاده ارزشمند در کنار رویکرد منفی و عوارض زیان‌بار آن آمیخته است و طبیعی است که یکی از عوارض منفی پدیده

اوباشگری و وندالیسم در میان تماشاگران است (۵). وندالیسم از جمله کج‌روی‌های جامعه جدید است که ناشی از تغییرات سریع اجتماعی، رشد آنومی و تمایلات روزافزون انسان و ناکامی وی در رسیدن به این تمایلات است و احساس از خود بیگانگی، اجحاف، خشم و تنفری که آن‌ها نسبت به اجتماع و محیط اطرافشان دارند که خود بیان‌کننده ضعف و اختلال هنجاری در ساختار فرهنگی و اجتماعی جامعه است. وندالیسم از جمله جرائمی است که کمتر مجازات حقوقی و کیفری در برداشته است. هنجارشکنی ضمن ایجاد خسارت‌های عمومی، مبین مشکلات مهم و بزرگ‌تر برای جامعه آتی است (۶)؛ به طوری که پژوهشگران معتقدند «که اگر تخریب و روش‌های مخرب دیگر در بین افراد یک جامعه به صورت یک ارزش مثبت درآید؛ یعنی زرنگی محسوب شود؛ چون درونی و نهادینه شده است، امکان تغییر یا از بین بردن آن بسیار مشکل است. به نظر آن‌ها نمایش فیلم‌های تخریب‌کننده و پرخاشگرانه در کشورهای جهان سوم به این فرهنگ دامن می‌زند؛ به طوری که این عناصر به نسل‌های بعد منتقل و در بین آن‌ها تکثیر می‌شود.» (۷).

به طور کلی، رفتاری را می‌توان وندالیسم خواند که ضمن دارا بودن جنبه‌های خشونت و تخریب، ویژگی‌های زیر را داشته باشد: «الف) صدمه به چیزهایی که متعلق به دیگران است و نه شخص تخریبگر؛ ب) صدمه به اموال عمومی مردم؛ ج) در کل، هر خسارتی که دیگری باید آن را جبران کند و مسئولیت خسارت وارده بر عهده اوست. این مورد شاید از آنجا نشأت می‌گیرد که به نظر نمی‌رسد اموال یاد شده صاحبی داشته باشند، یا به فردی متعلق باشند و یا اینکه حداقل تعیین مالکیت آن‌ها دشوار است (۸).

از طرفی، با حرفه‌ای شدن و افزایش هیجان‌ات و حساسیت مسابقات ورزشی روز به روز بر تعداد جمعیت تماشاگران افزوده شده است، به طوری که در برخی از مسابقات ورزشی بیش از صد هزار هوادار در ورزشگاه حاضر می‌شوند (۹) و چنانچه این حضور انبوه جمعیت تماشاگر به خوبی مدیریت و کنترل نشود خود می‌تواند زمینه بروز بسیاری از ناهنجاری‌های اجتماعی از جمله درگیری و خشونت، شکستن شیشه و صندلی اتوبوس‌ها، لامپ‌های ورزشگاه و خیابان‌ها، حمله به اماکن

بهداشت و ایمنی، بهره‌وری و ارتقای منابع انسانی را به عنوان شاخص‌های الگوی مفهومی مدیریت بحران در رویدادهای ورزشی معرفی کردند. فرجی و همکاران (۱۴) عوامل مؤثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال ایران را بررسی و نشان دادند که زیرساختار حفاظت فیزیکی، پرسنل و کارکنان و مدیریت و برنامه ریزی مسابقه چهار عامل اصلی مؤثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال هستند. نتایج پژوهش یانپی و همکاران (۱۵) نیز نشان داد ابعاد عوامل فرهنگی و اجتماعی، بعد مدیریت، بعد امنیتی، عوامل مرتبط با مسابقه و بخش آموزشی دارای بیشترین اهمیت بودند. شریعتی فیض (۱۶) نشان داد که کانون هواداران، شرایط ورزشگاه‌ها، شرایط فرهنگی، شرایط امنیتی وضعیت مدیریت مهم ترین مولفه‌ها بودند. از سوی دیگر، وندالیسم در بین هواداران فوتبال شکل جدیدی به خود گرفته است و به نظر می‌رسد پدیده‌ای نو از خشونت‌گرایی در بین هواداران فوتبال ایران شکل گرفته است که نمونه‌های بارز آن درگیری‌های هواداران بعد از بازی، درگیری‌های لفظی در سکوها، فحاشی به بازیکنان و تیم رقیب، فحاشی به داور، درگیری‌های لفظی هواداران در فضای مجازی، فحاشی‌ها در زیر پست‌های بازیکنان، هک کردن سایت باشگاه، صفحات رسمی هواداران بازیکنان و ... نمونه‌هایی از وندالیسم می‌باشد. لذا، پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سوال است که مدل مطلوب مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران چگونه است؟

روش کار

تحقیق حاضر یک پژوهش کیفی بود که از رویکرد تحلیل تماتیک استفاده شد که در قالب مصاحبه و تحلیل محتوایی و ساختاری مصاحبه‌ها انجام می‌شد. جامعه آماری این تحقیق در بخش کیفی را متخصصان جامعه‌شناسی ورزشی، مدیران و معاونت حراست ورزشگاه‌های منتخب تشکیل داد که حدود ۷ نفر را شامل می‌شود. روش نمونه‌گیری به صورت گلوله برفی و تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. در این پژوهش و طبق نظر گابا و لینکلن جهت بررسی صحت علمی در مطالعات کیفی چهار معیار قابلیت اعتبار، قابلیت انتقال پذیری، قابلیت اطمینان و تایید پذیری مد نظر قرار

عمومی، خسارت وارد کردن به اتموبیل‌ها و اموال عمومی موجود در محدوده ورزشگاه‌های فوتبال توسط تماشاگران را در پی داشته باشد. در این بین نقش پلیس در مدیریت انتظامی و پیشگیری از ناآرامی‌های ورزشی، بسیار مهم و تعیین کننده است که با مدیریت مناسب، می‌تواند از بروز بسیاری از پرخاشگری‌های ورزشی جلوگیری کند (۱۰)؛ به طوری که کنترل انحرافات اجتماعی بدون توجه به نقش مدیران انتظامی امکان ندارد. لذا، با توجه به اینکه ورزش فوتبال دارای تماشاگران خشونت طلبی می‌باشد که در بسیاری از مواقع از اعمال و حرکات خشونت آمیز خود ابایی ندارند. این دسته از تماشاگران گاه مبادرت به پرتاب اشیایی به سوی ورزشکاران، مربیان و داوران می‌کنند، اموال و تأسیسات ورزشگاه‌ها و بسیاری از وسایل متعلق به عموم جامعه را تخریب می‌کنند، آشوب‌های خیابانی به راه می‌اندازند و با سایر تماشاگران و هواداران تیم‌های رقیب به نزاع می‌پردازند و بسیاری از رفتارها و اقدامات خشونت آمیز دیگری را نیز انجام می‌دهند. گاه خشونت تماشاگران و طرفداران تیم‌های فوتبال به اندازه‌ای جدی و رایج است که برای جامعه معضلات حادی را به دنبال دارد. با توجه به گستردگی و رواج ورزش فوتبال و عرصه‌ی گسترده‌تر آن نسبت به دیگر فعالیت‌های ورزشی، که حضور انبوه تماشاگران را حین برگزاری مسابقه‌ها به همراه دارد، این رشته ورزشی در بین فعالیت‌های گوناگون ورزشی بیشتر با رفتار خشونت آمیز طرفداران و تماشاگران مواجه است؛ به گونه‌ای که در حال حاضر در کشورهای غربی صاحب فوتبال نوع خاص و تقریباً سازمان یافته‌ای از خشونت موسوم به اوباشگری شکل گرفته و در سایر کشورها نیز گاه و بی‌گاه شاهد رفتارهای خشونت‌های آمیز تماشاگران در مسابقه‌های فوتبال قابل مشاهده است (۱۱). ظاهری و همکاران (۱۲) عوامل مدیریتی، عوامل وضعیتی، عوامل قانونی، عوامل زیرساختی، عوامل رفتاری- عملکردی و عوامل فرهنگی- اجتماعی به عنوان پیشایندهای مدل انتظامی مدیریت رفتار تماشاگران فوتبال در ایران پزارش کردند. کریمی و همکاران (۱۳) نیز عوامل اجتماعی- فرهنگی، عوامل مالی، سازمان‌دهی منابع انسانی، آموزش، تجهیزات، امکانات، عوامل مدیریتی، روابط عمومی، روابط عمومی،

گرفته می‌شود.

$$\text{تعداد توافقات} \times 2 = 100 \times \frac{\text{تعداد کل کدها}}{\text{تعداد کل کدها}}$$

جدید بر لزوم محاسبه عددی پایایی در تحقیقات کیفی، برای اطمینان از پایایی از فرمول درصد توافقات نیز استفاده شد.

درصد پایایی: برای محاسبه پایایی با روش توافق درون موضوعی محقق به همراه یک فرد دیگر که در جریان انجام پژوهش بوده و از آگاهی مناسبی در خصوص این پژوهش برخوردار بود، به عنوان همکار در کدگذاری تحقیق شرکت نمودند. درصد توافق درون موضوعی با استفاده از فرمول بالا محاسبه گردید. به طور کلی، رویکرد ظاهر شونده در روش شناسی داده بنیاد، با گذر از سه گام اصلی کدگذاری حاصل می‌شود. بر اساس این رویکرد سه گام اصلی کدگذاری عبارتند از: کدگذاری باز؛ کدگذاری انتخابی (گام اول و دوم را کدگذاری حقیقی می‌نامند) و کدگذاری نظری. در کدگذاری باز، داده‌ها شکسته می‌شوند. سپس به لحاظ مفهومی گروه‌بندی می‌گردند و مقوله‌ها و ویژگی‌های آن‌ها تولید می‌شود. در این مرحله از کدگذاری اقدام به گردآوری آزاد داده‌ها تا زمانی ادامه پیدا می‌کند که اثرات مقوله محوری، نمودار شود. کدگذاری انتخابی نیز به معنای محدود کردن کدگذاری به آن دسته از متغیرهایی است که مربوط به متغیر محوری هستند. جهت تجزیه تحلیل داده‌ها از نرم افزار Maxqda استفاده می‌شود و کدهای تعیین شده از طریق این نرم افزار تجزیه تحلیل می‌شد.

یافته‌ها

نتایج کدگذاری محوری و انتخابی مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران در بخش مدیریت و برنامه ریزی را نشان می‌دهد. براساس کدهای استخراج شده حاصل از مصاحبه‌ها در مرحله کدگذاری باز حاکی از تاکید مصاحبه شونده‌ها بر ویژگی‌های مدیریتی فرماندهان انتظامی ورزشگاه‌ها بود. بر این اساس، مفاهیمی نظیر یکپارچه بودن سیستم فرماندهی، بهبود تخصص و دانش نیروها و اجرای

فرآیندها چک لیست‌ها اقتباس شد. براساس مفاهیم استخراج شده چنین به نظر می‌رسد که سه کد محوری سازماندهی امنیتی، رویکرد امنیتی یکپارچه و آموزش و تمرین نیروهای امنیتی می‌توانند در دسته‌بندی مدیریت و برنامه ریزی مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران به عنوان کدهای اساسی پذیرفته شوند. لذا، به نظر می‌رسد از دیدگاه مصاحبه شونده‌ها مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران از طریق سه کد محوری سازماندهی امنیتی، رویکرد امنیتی یکپارچه و آموزش و تمرین نیروهای امنیتی می‌تواند شایستگی مدیریتی را کسب کنند.

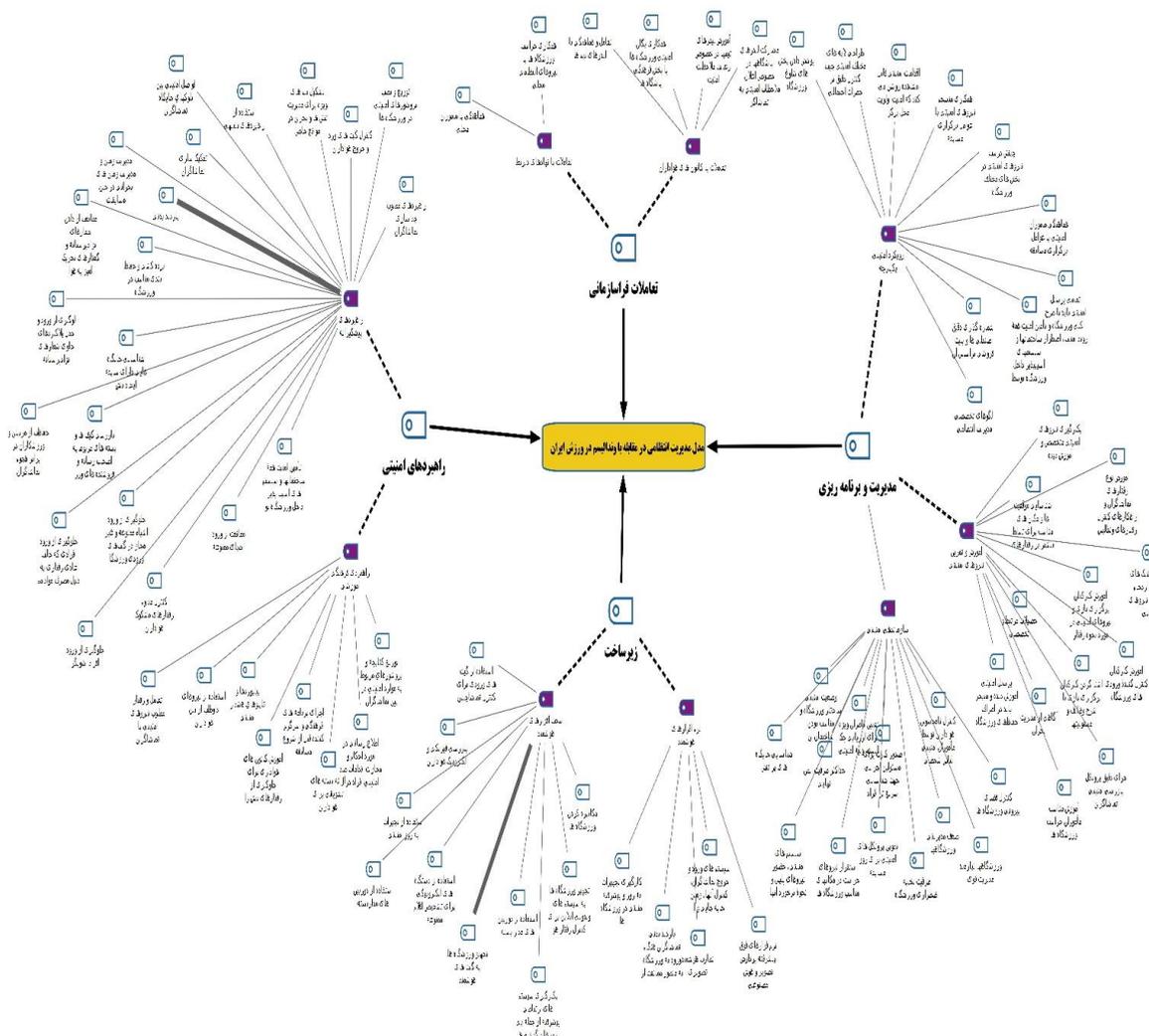
نتایج کدگذاری محوری و انتخابی مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران در بخش راهبردهای امنیتی را نشان می‌دهد. براساس کدهای استخراج شده حاصل از مصاحبه‌ها در مرحله کدگذاری باز حاکی از تاکید مصاحبه شونده‌ها بر ویژگی‌های نظیر راهبردهای امنیتی بود. بر این اساس، مفاهیمی نظیر آموزش و ارائه بسته‌های فرهنگی و همچنین اقدامات پیشگیرانه اقتباس شد. براساس مفاهیم استخراج شده چنین به نظر می‌رسد که دو کد محوری راهبردهای آموزشی و فرهنگی و راهبردهای پیشگیرانه می‌توانند در دسته‌بندی راهبردهای امنیتی مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران به عنوان کدهای اساسی پذیرفته شوند. لذا، به نظر می‌رسد از دیدگاه مصاحبه شونده‌ها مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران از طریق دو کد راهبردهای آموزشی و فرهنگی و راهبردهای پیشگیرانه می‌توانند راهبردهای امنیتی را پیاده‌سازی کنند.

نتایج کدگذاری محوری و انتخابی مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران در بخش زیرساخت‌های امنیتی را نشان می‌دهد. براساس کدهای استخراج شده حاصل از مصاحبه‌ها در مرحله کدگذاری باز حاکی از تاکید مصاحبه شونده‌ها بر ویژگی‌های نظیر زیرساخت‌های امنیتی بود. بر این اساس، مفاهیمی نظیر هوش مصنوعی، کنترل هوشمند و گیت‌های هوشمند، سیستم‌های ارتباطاتی و پایش هوشمند هواداران اقتباس شد. براساس مفاهیم استخراج شده چنین به نظر می‌رسد که دو کد محوری نرم افزارهای

با نهادها و مسئولین محلی و برنامه‌های آموزشی و دواطلبانه با کانون هواداران اقتباس شد. براساس مفاهیم استخراج شده چنین به نظر می‌رسد که دو کد محوری تعاملات با نهادهای ذیربط و تعاملات با کانون های هواداران می‌توانند در دسته‌بندی تعاملات فراسازمانی مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران به عنوان کدهای اساسی پذیرفته شوند. لذا، به نظر می‌رسد از دیدگاه مصاحبه شونده‌گان مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران از طریق دو کد محوری تعاملات با نهادهای ذیربط و تعاملات با کانون های هواداران می‌توانند تعاملات فراسازمانی را پیاده سازی کنند.

هوشمند و سخت افزارهای هوشمند می‌توانند در دسته‌بندی زیرساخت‌های امنیتی مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران به عنوان کدهای اساسی پذیرفته شوند. لذا، به نظر می‌رسد از دیدگاه مصاحبه شونده‌گان مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران از طریق دو کد نرم افزارهای هوشمند و سخت افزارهای هوشمند می‌توانند زیرساخت‌های امنیتی را پیاده‌سازی کنند.

نتایج کدگذاری محوری و انتخابی مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران در بخش تعاملات فراسازمانی را نشان می‌دهد. براساس کدهای استخراج شده حاصل از مصاحبه‌ها در مرحله کدگذاری باز حاکی از تاکید مصاحبه شونده‌گان بر ویژگی‌های نظیر تعاملات فراسازمانی بود. بر این اساس، مفاهیمی نظیر همکاری

شکل ۱- ابعاد، مقوله‌ها و مفاهیم مرتبط با مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران (مدل نهایی تحقیق)

بحث

هدف کلی پژوهش حاضر طراحی مدل مدیریت انتظامی در مقابله با وندالیسم در ورزش ایران بود. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که مدیریت و برنامه ریزی شامل سه کد محوری سازماندهی امنیتی، رویکرد امنیتی یکپارچه و آموزش و تمرین نیروهای امنیتی بود. این بدان مفهوم است که مدیران انتظامی در ورزشگاه‌ها به منظور مقابله با وندالیسم بایستی از اصول مدیریت و یا به عبارتی دیگر یکی از ارکان اصلی مدیریت یعنی سازماندهی در امور امنیتی ورزشگاه‌ها بهره گیرند. به اعتقاد آهنجی (۱۷) سازماندهی، عمل بازآرایی اجزاء است که بر اساس یک یا چند قاعده صورت می‌گیرد. در مدیریت، سازماندهی را فرآیندی می‌دانند که طی آن با تقسیم کار میان افراد و گروه‌های کاری و ایجاد هماهنگی میان آن‌ها، برای کسب اهداف تلاش می‌شود. سازماندهی در حکم فرایندی است که به صورت پیوسته و مستمر ادامه دارد و حیات سازمانی به اطمینان از وجود ساختاری که اثربخشی و کارایی را حاصل گرداند، بستگی خواهد داشت. در واقع سازماندهی شامل وظایفی است که باید اجرا شود، تشخیص کسانی است که باید اجرا کنند، چگونگی گروه‌بندی وظایف و تعیین کسانی است که باید گزارش دهند یا گزارش بگیرند. بنابراین، وقتی مدیران حراست و امنیت ورزشگاه‌ها بتوانند در انجام این فرآیند به صورت مطلوب و با دقت‌تر عمل کنند مدیریت انتظامی در ورزشگاه‌ها برای مقابله با وندالیسم موفق‌تر خواهد بود.

از طرفی، رویکرد امنیتی یکپارچه به عنوان یک بخش مهمی از حوزه مدیریت و برنامه‌ریزی امنیت در ورزشگاه‌ها است. این بدان مفهوم است که هماهنگی و انسجام میان اعضای مختلف یگان حفاظتی در ورزشگاه‌ها می‌تواند مدیریت انتظامی مطلوب‌تری را پیاده‌سازی کند. بدین منظور براساس کدهای استخراجی تیم‌های امنیتی مستلزم هماهنگی ماموران امنیتی با عوامل برگزاری مسابقه، تأمین امنیت همه ساختمان‌ها و سیستم‌های آسیب‌پذیر داخل ورزشگاه، آشنایی تمامی پرسنل امنیتی باید با طرح کلی ورزشگاه و روند امنیت، آشنایی با الگوهای تخصصی مدیریت انتظامی، چینی‌س درست نیروهای امنیتی در بخش‌های

مختلف ورزشگاه، همکاری منسجم نیروهای امنیتی با عوامل برگزاری مسابقه و طراحی لایه‌های مختلف امنیتی جهت کنترل دقیق تر خطرات احتمالی می‌باشند. علاوه بر این، آموزش و تمرین نیروهای امنیتی می‌تواند به بهبود و تسریع اقدامات امنیتی در ورزشگاه‌ها برای مقابله با وندالیسم کمک کند. به عبارت دیگر با برگزاری دوره‌های آموزشی، ارائه محتوای آموزشی و تصویری از اقدامات امنیتی در رویدادهای ورزشی بزرگ تر از جمله المپیک و جام جهانی، شناسایی موقعیت‌ها و مکان‌های مناسب برای تسلط، آموزش کارکنان برگزاری بازی و نیروهای امنیتی در مورد نحوه رفتار، آموزش تکنیک‌های مدیریت ازدحام جمعیت به نیروهای امنیتی و آشنا کردن کارکنان برگزاری بازی با شرح وظایف و مسئولیت‌ها می‌تواند در انجام اثربخش اقدامات امنیتی در ورزشگاه‌ها و پیاده‌سازی مدیریت انتظامی مطلوب در ورزشگاه‌ها کمک کند. در این راستا، ظاهری و همکاران (۱۲) عوامل مدیریتی، عوامل وضعیتی، عوامل قانونی، عوامل زیرساختی، عوامل رفتاری- عملکردی و عوامل فرهنگی- اجتماعی به عنوان پیشایندهای مدل انتظامی مدیریت رفتار تماشاگران فوتبال در ایران را گزارش کردند. کریمی و همکاران (۱۳) نیز عوامل اجتماعی - فرهنگی، عوامل مالی، سازمان‌دهی منابع انسانی، آموزش، تجهیزات، امکانات، عوامل مدیریتی، روابط عمومی، روابط عمومی، بهداشت و ایمنی، بهره‌وری و ارتقای منابع انسانی را به عنوان شاخص‌های الگوی مفهومی مدیریت بحران در رویدادهای ورزشی معرفی کردند. فرجی و همکاران (۱۴) عوامل موثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال ایران را بررسی و نشان دادند که زیرساختار حفاظت فیزیکی، پرسنل و کارکنان و مدیریت و برنامه ریزی مسابقه چهار عامل اصلی مؤثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال هستند. نتایج پژوهش یانپی و همکاران (۱۵) نیز نشان داد ابعاد عوامل فرهنگی و اجتماعی، بعد مدیریت، بعد امنیتی، عوامل مرتبط با مسابقه و بخش آموزشی با دارای بیشترین اهمیت بودند. شریعتی فیض (۱۶) نشان داد که کانون هواداران، شرایط ورزشگاه‌ها، شرایط فرهنگی، شرایط امنیتی وضعیت مدیریت مهم‌ترین مولفه‌ها بودند. بنابراین یافته‌های این بخش از پخش با نتایج تحقیق

(۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲) همسو می باشد. یافته های این بخش تحقیقات ناهمسو نداشت.

یافته های دیگر این تحقیق نشان داد که بعد راهبردهای امنیتی شامل دو کد محوری راهبردهای فرهنگی آموزشی و راهبردهای پیشگیرانه بود. این بدان مفهوم است که به منظور ایجاد و نهادینه سازی رفتارهای پایدار و ایجاد فرهنگ مطلوب هواداری در بین هواداران به کارگیری راهبردهای فرهنگی با همکاری باشگاه ها و متولیان امر می تواند یک اقدامی موثر و امنیتی به منظور مقابله با رفتارهای وندالیسم با کمترین تنش و اقدام نظامی باشد. به عبارتی دیگر شرکت کنندگان بر این عقیده بودند که آموزش کانون های هواداری برای جلوگیری از رفتارهای تنش زا، اجرای برنامه های فرهنگی و سرگرم کننده قبل از شروع مسابقه، ارائه بسته های تشویقی برای هواداران، استفاده از نیروهای داوطلب از بین هواداران، اطلاع رسانی در مورد احکام و مجازات اقدامات ضد امنیتی افراد، بلبوردها و تابلوهای هشدار امنیتی، توزیع کتابچه و بروشورهای مربوط به موارد امنیتی در بین تماشاگران و تعامل و رفتار مطلوب نیروهای امنیتی با تماشاگران می تواند از راهبردهای بسیار موثر بر پیاده سازی راهبردهای فرهنگی و آموزشی باشد. در واقع، راهبردهای مذکور می توانند به عنوان یک راهبردی مقابله ای برای کنترل رفتارهای زیان باری که می تواند پیامدهای جبران ناپذیری داشته باشد را کنترل کند. علاوه بر این راهبردهای پیشگیرانه یکی دیگر از کدهای اساسی بود که از دیدگاه شرکت کنندگان در این تحقیق نقش مهمی می تواند در پیگیری از رفتارهای وندالیسم داشته باشد. از دیدگاه شرکت کنندگان وقتی تیم حفاظتی ورزشگاه ها بتوانند شاخص هایی از جمله تأمین امنیت همه ساختمان ها و سیستم های آسیب پذیر داخل ورزشگاه، تشکیل تیم های ویژه برای مدیریت تنش ها و بحران در مواقع خاص، مدیریت زمان و مدیریت زمان های بحرانی در حین مسابقات، کنترل مداوم رفتارهای مشکوک هواداران، ممانعت از ورود اشیاء ممنوعه، جلوگیری از ورود افراد آشوبگر را کنترل کند، می تواند از بروز رفتارها و حوادث ناگهانی و مدیریت این شرایط بحرانی برای یگان حفاظتی ورزشگاه ها کمک کند. در این

راستا، شریعتی فیض (۱۶) نشان داد که کانون هواداران، شرایط ورزشگاه ها، شرایط فرهنگی، شرایط امنیتی و وضعیت مدیریت مهم ترین مولفه ها بودند. براساس نتایج تحقیق ابدالی و همکاران (۱۸) حفاظت فیزیکی ورزشگاه و صلاحیت منابع انسانی از عوامل مهم تأمین امنیت استادیوم های فوتبال هستند. ظاهری و همکاران (۱۲) عوامل رفتاری- عملکردی و عوامل فرهنگی- اجتماعی را به عنوان پیشایندهای مدل انتظامی مدیریت رفتار تماشاگران فوتبال در ایران گزارش کردند. کریمی و همکاران (۱۳) نیز عوامل اجتماعی- فرهنگی به عنوان یکی از شاخص های الگوی مفهومی مدیریت بحران در رویدادهای ورزشی معرفی کردند. نتایج پژوهش یانپی و همکاران (۱۵) نیز نشان داد ابعاد عوامل فرهنگی و اجتماعی و بخش آموزشی دارای بیشترین اهمیت بودند. شریعتی فیض (۱۶) نشان داد که کانون هواداران، شرایط ورزشگاه ها، شرایط فرهنگی، شرایط امنیتی و وضعیت مدیریت مهم ترین مولفه ها بودند. بنابراین، یافته های این بخش با نتایج تحقیق (۱۶، ۱۵، ۱۳، ۱۲) همسو می باشد. یافته های این بخش تحقیقات ناهمسو نداشت.

نتایج دیگر این تحقیق نشان داد که بعد زیرساخت های امنیتی شامل دو کد محوری نرم افزارهای هوشمند و سخت افزارهای هوشمند بود. این بدان مفهوم است که از دیدگاه شرکت کنندگان در این تحقیق به کارگیری تکنولوژی های روز دنیا در حوزه سخت افزاری و نرم افزاری از الزامات اساسی در مدیریت انتظامی در ورزشگاه ها است. علاوه بر این براساس الزامات اکثر فدراسیون های ورزشی جهانی برای حفظ امنیت ورزشگاه ها در حین برگزاری رویدادهای ورزشی یکی از معیارهای اساسی برگزاری رویدادهای ورزشی است و این امر در کنترل وندالیسم در ورزشگاه های ایران نیز از دیدگاه شرکت کنندگان در این تحقیق موثر بوده است. افزون بر این از دیدگاه شرکت کنندگان در این تحقیق به منظور پیاده سازی مدیریت انتظامی مطلوب در ورزشگاه ها از دیدگاه شرکت کنندگان سیستم های ورود و خروج تماشاگران، کنترل آن ها، زمان جابه جایی، به کارگیری تجهیزات به روز و پیشرفته امنیتی در ورزشگاه ها، نظارت هوشمند تصویری، نرم افزارهای فوق پیشرفته پردازش تصویر و

حراست ورزشگاه‌ها با نیروهای انتظامی محلی، تعامل و هماهنگی با لیدرهای تیم‌ها، همکاری یگان امنیتی ورزشگاه‌ها با بخش فرهنگی باشگاه‌ها، آموزش لیدرهای تیم‌ها در خصوص رعایت ملاحظات امنیت صورت گیرد. علاوه بر این، به نظر می‌رسد در این راستا، شریعتی فیض نشان داد که کانون هواداران، شرایط مدیریت مهم‌ترین مولفه‌ها بودند. کریمی و همکاران روابط عمومی به عنوان یکی از شاخص‌های الگوی مفهومی مدیریت بحران در رویدادهای ورزشی معرفی کردند. نتایج پژوهش یانپی و همکاران نیز نشان داد عوامل مرتبط با مسابقه دارای اهمیت بودند. بنابراین، یافته‌های این بخش از پخش با نتایج تحقیق (۱۲، ۱۳، ۱۴) همسو می‌باشد. یافته‌های این بخش تحقیقات ناهمسو نداشت. لذا، پیشنهاد می‌شود دانشگاه‌های علوم انتظامی در کشور رشته‌ها و گرایش‌های حراست و حفاظت امنیتی در ورزش را راه‌اندازی کنند. به منظور به روزرسانی و روزآمدسازی روش‌های حفاظت امنیتی در ورزشگاه‌ها دوره‌های دانش‌افزایی برای یگان حفاظتی ورزشگاه‌ها برگزار شود. به منظور افزایش نیروی انسانی و بهره‌مندی نیروهای متخصص نیروهای حراست ورزشگاه‌ها در دوره‌های آموزشی بین‌المللی شرکت نمایند. علاوه بر این، پیشنهاد می‌شود در ورزش ایران با سایر کشورها بررسی شود. پیشنهاد می‌شود در تحقیقی به صورت تطبیقی روش‌های مدیریت امنیتی در ورزش پراخته شود.

مدیریت و برنامه‌ریزی شامل سه کد محوری سازماندهی امنیتی، رویکرد امنیتی یکپارچه و آموزش و تمرین نیروهای امنیتی بود. این بدان مفهوم است که مدیران انتظامی در ورزشگاه‌ها به منظور مقابله با وندالیسم بایستی از اصول مدیریت و یا به عبارتی دیگر یکی از ارکان اصلی مدیریت یعنی سازماندهی در امور امنیتی ورزشگاه‌ها بهره‌گیرند.

نتیجه‌گیری

به منظور به روزرسانی و روزآمدسازی روش‌های حفاظت امنیتی در ورزشگاه‌ها دوره‌های دانش‌افزایی برای یگان حفاظتی ورزشگاه‌ها برگزار شود. به

هوش مصنوعی، به کارگیری سیستم‌های ارتباطی پیشرفته از جمله بی‌سیم‌ها و گوشی‌ها، استفاده از دوربین‌های مدار بسته، تجهیز ورزشگاه‌ها به گیت‌های هوشمند، استفاده از تجهیزات به روز امنیتی و مکانیزه کردن ورزشگاه‌ها می‌باشد. در واقع زیرساخت‌های امنیتی در ورزشگاه‌ها می‌تواند در دقت و سرعت پیشگیری رفتارهای وندالیسم در ورزشگاه‌ها مفید باشد. در این راستا، شریعتی فیض نشان داد که کانون هواداران، شرایط ورزشگاه‌ها، شرایط فرهنگی، شرایط امنیتی وضعیت مدیریت مهم‌ترین مولفه‌ها بودند. براساس نتایج تحقیق ابدالی و همکاران استفاده از فناوری و سیستم‌های پیشرفته هشداردهنده امنیتی از عوامل مهم تأمین امنیت استادیوم‌های فوتبال هستند. ظاهری و همکاران عوامل زیرساختی را به عنوان پیشایندهای مدل انتظامی مدیریت رفتار تماشاگران فوتبال در ایران گزارش کردند. کریمی و همکاران نیز تجهیزات، امکانات، به عنوان یکی از شاخص‌های الگوی مفهومی مدیریت بحران در رویدادهای ورزشی معرفی کردند. فرجی و همکاران عوامل موثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال ایران را بررسی و نشان دادند که زیرساختار حفاظت فیزیکی، پرسنل و کارکنان و مدیریت و برنامه‌ریزی مسابقه چهار عامل اصلی مؤثر بر امنیت استادیوم‌های فوتبال هستند. شریعتی فیض نشان داد که زیرساختارها مهم‌ترین مولفه‌ها بودند. بنابراین، یافته‌های این بخش از پخش با نتایج تحقیق (۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۶) همسو می‌باشد. یافته‌های این بخش تحقیقات ناهمسو نداشت.

یافته‌های دیگر این تحقیق نشان داد که بعد تعاملات فراسازمانی شامل دو کد محوری تعاملات با نهادهای ذیربط و تعاملات با کانون‌های هواداران بود. این یافته بدان مفهوم است که شرکت‌کنندگان در این تحقیق به منظور بهره‌گیری از تمام منابع و پتانسیل‌ها و ایجاد هم‌افزایی در برقراری نظم در ورزشگاه‌ها بایستی بین یگان‌های حفاظتی با سازمان‌ها ذیربط هماهنگی و تعاملاتی صورت گیرد. همچنین این تعامل می‌تواند به منظور ایجاد هماهنگی با هواداران می‌تواند از طریق کانون‌های هواداری نیز انجام شود. از دیدگاه شرکت‌کنندگان در این تحقیق این تعاملات و هم‌افزایی می‌تواند از طریق هماهنگی با ماموران محلی، همکاری

Sports. 2018;12(6):179-194.

15. Yanpi T, Zare Abdansari M, Darvishi A, Friendship M. Investigating the factors affecting the improvement of the performance of the police force in controlling violence and maintaining the safety of the spectators of the Iranian Premier League football competitions. *Police Sci Res*. 2019;89(22):174-200.

16. Shariati Faiz M. Identifying the components of abnormality in Iran's stadiums (case study: Premier Football League). *Strat Stud Sport Youth*. 2019;49(19):177-196.

17. Ahanchi W. New media and technology use in corporate sport sponsorship: performing activation leverage from an exchange perspective. *Int J Sport Manag Market*. 2020;10(3-4):272-285.

18. Abdali M, Ismaili M, Nik Ayin Z. Explaining the security situation of Iran's football stadiums with emphasis on the role of tournament organizers. *Sport Management*. 2021;54(13):979-1000.

منظور افزایش نیروی انسانی و بهره مندی نیروهای متخصص نیروهای حراست ورزشگاهها در دورههای آموزشی بین المللی شرکت نمایند.

References

1. Sloan LR. The motives of sports fans. *Sports, games, and play: Social and Psychological Viewpoints*. 2019;2:175-240.

2. Dwyer B, LeCrom C, Greenhalgh GP. Exploring and Measuring Spectator Sport Fanaticism. *Commun Sport*. 2018;6(1):58-85.

3. McDonald H, Karg AJ. Managing co-creation in professional sports: The antecedents and consequences of ritualized spectator behavior. *Sport Manag Rev*. 2014;17(3):292-309.

4. Toder-Alon A, Icekson T, Shuv-Ami A. Team identification and sports fandom as predictors of fan aggression: The moderating role of ageing. *Sport Manag Rev*. 2019;22(2):194-208.

5. Rahmati A, Zare H, Emadi M. Factors affecting superstition tendency among Iranian football players. *Sports Manag Dev*. 2018;6(2):32-46.

6. Mohamadi B, Ehsani M, Koze Chian H, Farshad F. Designing a communication marketing model in Iran's premier football league. *J Sports Manag*. 2019;11(1):15-29.

7. Rafipour R, Hemtinejad MA, Qolizadeh MH. Factors affecting the security of football stadiums in Iran: creating a tool and checking its validity and Reliability. *J sports manag move behav*. 2019;31(16):1.

8. Naghdi Z. Reflections on Communication and Sport: On Enjoyment and Disposition. *Commun Sport*. 2013;1(1-2):164-175.

9. Shafiei LR. The motives of sports fans. *Sports, games, and play: Social and Psychological Viewpoints*. 2017;2:175-240.

10. Janbozorgi JM, Funk DC. Understanding brand loyalty in professional sport: Examining the link between brand associations and brand loyalty. *Int J Sports Market Sponsor*. 2014;3(1):54-81.

11. Safari R, McGinnis Lee P. Conceptualizing excessive fan consumption behavior. *J Retail Consum Serv*. 2015;28:252-262.

12. Zaheri C, Fleck N. Connected stadium: A pillar for football clubs' marketing development?. In making a difference through marketing (pp. 43-58). Singapore: pringer. 2016.

13. Karimi J, Karimi S, Leadership S, Bejani A. Development of a conceptual model of crisis management in sports events based on thematic analysis. *Crisis Emergency Manag*. 2021;46(13):121-99.

14. Faraji R, Hemtinejad MA, Shabani S. The role and importance of human resources in ensuring the security of football stadiums. *Hum Resource Manag*